

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 27 nr. 3

Nanortalik, Qaqortoq, Narsaq, ulloq 13. februar 2014

ANGALANISSAT ANGALATITSIVIK ULUMUT ISUMAGITIGUK BOOK DIN REJSE HOS ULU TRAVEL

- Nunatsinni nunarsuullu sinnerani angalanerit
- Unnuinerit
- Angalanermi sillimmasiineq
- Biiliniq attartorneq i. i.

- Rejser i Grønland samt rejser i udlandet
- Overnatning
- Rejseforsikringer
- Billeje

Torvevej B-163 Postboks 422 3920 Qaqortoq
Tlf. 64 11 77 ulu@ulu.gl www.ulu.gl

Ammarsarfiit/Åbningstider: Ataa./Man. - Tall./Fre. 10:00 - 16:00

Ulu Travel

Åbningstider

Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Det professionelle byggemarked

Permagreen Greenland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Tæppeland
- malerarbejde
- Transport

Tlf. 64 20 94 - Fax 64 22 94
Mobil 49 44 09 - Låseservice 49 26 27
Mestervej B-1328 - 3920 Qaqortoq

KA Auto ApS

Biilit suugaluartulluunniit
aserfattaalillugillu iluarsaatarpavut.

Service og reparation af alle bilmærker.

Kilaalap Aqqutaa B-1616 • Tlf. 64 24 08 • Fax 64 24 28 • Mobil 53 24 18 • www.ka.gl

Sipaakkit
Spar

15,-

FRANSK HOT DOG
2 STK.

25,-

Negeroorutit sapaammut februarip 16-at 2014 ilanngullugu atuutissapput
Tilbudene gælder til og med søndag 16. februar 2014

Brugseni

Qaqortoq

QAG 7/2014

Nammaqatigiinneq tammartooq

Namminersorlutik Oqartussat
namminersortullu suliffeqar-

**Atuartartut
Isumaat**

All.: Kristian Poulsen, "Pablo"

Atuarfeqarnermut tunngasunik aningaasartuutitik Kommune-qarfik Sermersuup ileqqaarfigniarai ippassigami tusarakku tupaallaqaanga. Ukiuni kingullerni Kommuneqarfik Sermersuumi amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtigii aamma "Demokraati" tusartuutarpavut meeqqat inuusuttuaqqallu atu-gaat inerikkiartornerallu, aamma kommunimi nunalu tamak-kerlugu ilinniartitaaneranni, pitsaanerpaannik anguniagaqarfi-gigaat. Tusariallartugulli suliaasaqarfimmi tamatumani Kommuneqarfik Sermersuooq 10 mio. kr.-it miss. ileqqaarniar-toq. Soorunami Namminersorlutik Oqartussat pisuutitaapput, taakku Kommuneqarfik Sermersuup pisartagaasa ilaat 20 mio. kr.-it kommuninut allanut agguassimammattigik.

Kommuneqarfik Sermersuumili akileraarutitut procentit 42-innaapput, naak kommunini allani tamani akileraarutitut pro-centit 44-galuartut. Kommunimi pineqartumi ukiuni kinguller-ni marlunni akileraarutitigut isertitat 1 procentiat 36,5 mio. kr.-it missaanniippoq. Akileraarutitut procentit ataasiinnarmik qaffallugit ukiarmili kommunip pineqartup akileraarutitigut isertittakkani ikinnerpaamik 36,5 mio. kr.-nik amerlissinnaa-galuarpai, taamaaliornermikkut pinngitsuukatik massakkullu ileqqaarniakkatik ataatsikkut tamaasa pissarsiarisinnagaluar-paat.

Tassami Kommuneqarfik Sermersuumi amerlanerussuteqartut oqaatsip nammaqatigiinnerup, tassa nunap sinneranik namma-qateqarnerup, qanorpiq paasisariaqarnera paasillaarsimaga-luarunikku akileraarutitut procenti 2-nik ilallugu nunap tamar-mi sinneratut 44-nngortinneratigut, kommunip periarfissaqaree-raluarpoq tamanna qinikkatut ingerlatsinermi takutissallugu uppersassallugulu.

Kommunimummi ajoqutaasumik kinguneqarnavianngeqqoor-poq akileraarutitigut isertitat 73 mio. kr.-nik ilaneqaraluarpata. Nunap sinneranut nammaqatiginnikkumanginneq matumuuna ersertoq sumik tunngaveqarsimagaluarnersooq sivisuumik atuuppoq. Ilaasa nammaqatigiinneq danskisut taallugu taama-allaat Polenimi sulisartut peqatigiiffiata aqqatut ilisimannguat-siarpaat, tassami oqaaseq "solidaritet" danskisut oqaatsit takor-nartat ilagaat (latiinerit tulorutsillu oqaasiinit aallaaveqarmat), immaqqa danskisut oqaasiinit ilanngussimasooq taamani tulorutsit oqaasii Danmarkimi pisortatigoortumik oqaasiugallarmata.

Oqaluuserisannut tunngatillugu Nuup aamma Sermersuup Kommunii nunap sinneranut sanilliullugit nukatsitaanerat sivit-sorpallaarpoq. Sermersuup karsianut aningaasat taama amerla-tigisut isaammata pissutaaginnarpoq inuit qaffasissumik ilin-niagallit taama amerlatigisut Nuummi najugaqarmata.

fiutaat angisuut tamarmik Nuummi najuga-qaramik isertitaminnit akileraarutitik taa-maallaat Nuummi akilertarpaat, naak ingerlatsiviit sinerissam-ut tamarmut siammarsimagaluartut. Aammalu naalagaaffiup Nunatsinnut ukiumut aningaasaliissutigisartagaasa 3,6 mia. kr.-it ilaat amerlasoorujussuit Nuummi isertinneqartarmata, taakku kommunimut tassungaannaq iluaqutissanngortinneqartarput, naak kommuninut allanut taama iluaqutissanngortitaanngilluin-narlutik. Kommuneqarfik Sermersuumuli naalagaaffiup anin-gaasaliissutaanit aningaasarpasuit isertinneqartaraluartut Nunatta aningaasarsiornivianut iluaqutaasumik Nuummi nioq-qtissiortoqarneranik takuneq ajornangajavipppoq.

Nioqqtissiorfinnik avammut tuniniaasinnaasunik, taamalu Nuummut Nunattalu sinneranut iluaqutaasussanik pilersitsior-torniaritsi. Tamatumanimi apeqqutaaginnarpoq naalagaaffiup aningaasaliissutaanit kommunip akileraarutitigut isertitarpas-suisa kommunalbestyrelsimi amerlanerussuteqartunit qanoq agguataarneqarnerat. Inuimmi ilinniarsimasut qaammarsagaa-sullu isumaqarsinnaanngillat nunap isertitassai naasaanngitsu-mut taamaallaat aalisartunit, piniartunit nunaateqarnermillu inuusutissarsiutitinnit piuaasasut.

Isumaqarnarpoq kommunip suliaasanik sutigut tamatigut pimoo-russillutik ingerlatsisinnasunik, massakkumummi ingerlatsi-neq atorfilinnit ilinniartuarnersimasunngooq pisarnerattut isuma-liutersuutaannarnut qilersorsimavallaartunit sunnerneqarsima-vallaarpoq, amigaataasooq tassaammat isumaliutersuutit qanoq iliorluni inooqtigii akomanni piviusunngortinneqartarneran-nik misilittagakinnersuaq.

Kujataani Asaasoq ApS Sydgrønlands Rengøring ApS

Postboks 527, 3920 Qaqortoq
Fax 64 19 41 • Mobil 49 31 32

asaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq

Professional Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse

Nutaq
kujataamiu

Naqiterisoq / Udgives af:

Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq

Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60

e-mail: qoffset@greenet.gl • ib@kujataamiu.gl

www.kujataamiu.gl

Akisussaalluni aqqissuisooq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen
Iliqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

20. februar 2014

Normu tulleg saqqummeqqissaag:
Næste nummer udkommer igen:

27. februar 2014

Den forsvundne solidaritet

Af: Kristian Poulsen, "Pablo"

Jeg blev yderst overrasket forleden, da jeg hørte, at Kommuneqarfik Sermersooq ville til at spare på udgifterne til skoleområdet. I de seneste år har vi hørt flertallet i Sermersooq Kommune, Inuit Ataqatigiit og "Demokraterne", bestræber sig på at gøre det så godt som muligt for børns og unges vilkår og udvikling, også i deres skolegang i kommunen og på landsbasis. Men så hører vi, at de vil spare ca. 10 mio. kr. i Kommuneqarfik Sermersooq på området. Skylden giver man selvfølgelig selvstyret for, da det har omdelt 20 mio. kr. af de midler Sermersooq Kommune plejer at få til de tre andre kommuner.

Men i Kommuneqarfik Sermersooq er skatteprocenten 42, hvori-mod den er på 44 i alle andre kommuner. I de sidste to år beløber 1 % af skatten sig til ca. 36,5 mio. kr. i samme kommune. I efteråret har kommunen haft mulighed for at forøge sine skatteindtægter med mindst 36,5 mio. kr. bare ved at forhøje skatteprocenten med 1, og så har man på eengang dækket det tabte samt de midler, som de nu ville spare.

Men såfremt flertallet i Kommuneqarfik Sermersooq har noget positivt forhold til begrebet solidaritet i dets egentlige betydning – her med resten af landet – så havde kommunen også haft mulighed for at vise det og dokumentere det i den praktiske politik ved at forhøje skatteprocenten med 2 til 44 – ligesom i resten af landet. Det kan da absolut ikke skade kommunen, hvis den fik 73 mio. kr. ekstra i skatteindtægt. Hvad grunden egentlig kunne være ved den udtalte usolidariske holdning til resten af landet, så har den eksisteret i lang tid. Nogen kender åbenbart begrebet solidaritet kun som et navn for en polsk fagforening og når begrebet er fremmedord på dansk (stammende fra latin/fransk), der formentlig er kommet til sproget, dengang fransk var det officielle sprog i Danmark.

Nuuk og nu Sermersooq Kommune har været forkælede i forhold til resten af landet i alt for lang tid i denne henseende. At der kommer så mange skattekrone ind i Sermersooqs kasse skyldes jo først og fremmest de mange højtuddannedes skatteindbetalinger i kraft af at bo i Nuuk. De mange og store selvstyre- og privatejede selskaber har deres hovedsæder i Nuuk og betaler deres selskabsskat kun i Nuuk, selv om deres virksomheder er spredt ud over landet. Og da en meget, meget stor del af statens årlige investeringer her i landet på 3,6 mia. kr. på den måde falder i Nuuk lukrerer kommunen på dette område i langt højere grad end andre kommuner. Men trods de mange, mange penge til Kommuneqarfik Sermersooq via statens investeringer er det meget svært at få øje på nogen produktion i Nuuk, der bidrager til landets egentlige økonomi. Se at få startet nogle produktioner, der kan bidrage til udførslen af varer, så Nuuk og landet kan få noget gavn af dem. Ja, det kommer kun an på, hvordan flertallet i kommunalbestyrelsen fordeler de mange skatteindtægter, kommunen får fra statens investeringer.

Det kan da ikke være uddannede og oplyste menneskers syn, at kun fiskeri, fangst og landbrug, der skal stå for landets indtægter i al evighed. Det ser ud til kommunen trænger kraftigt til praktiske folks håndværk, da den hidtidige drift har været præget af for megen teoretisk tilgang påvirket af akademiske embedsmænd, der åbenlyst mangler den praktiske erfaring med at føre teorierne ud i livet.

Læserne
mener

KOMMUNE KUJALLEQ

Innuttaasunut nalunaarut

Sullissiviit ammasarnerisa sivittornerat

Kommune Kujallermi illoqarfinni Nanortalimmi, Qaqortumi Narsamilu Innuttaasunik Sullissiviit ammasarfii imatut ataasinngorneq 3. februar 2014 aallarnerfigalugu allunnguuteqarput:

Ataasinngorneq - marlunngorneq
tallimanngornerlu:

09.00 - 15.00

Sisamanngornikkut:

09.00 - 16.00

Pingasunngornikkut matoqqasarpoq.

Taamatut ammarsarfinnik sivitsuineq aggstip naanerata tungaanut ingerlanneqassaaq tamatumallu kingornatigut alluisoqaqqissaner-soq uterfigineqaqqissalluni.

Meddelelse til borgerne

Borgerserviceåbningstider udvides

Med start fra mandag den 3. februar 2014 ændres åbningstiderne i kommunens borgerservicefunktioner i Nanortalik, Qaqortoq og Narsaq til følgende:

Mandage - tirsdage - fredage:

09.00 - 15.00

Torsdage:

09.00 - 16.00

Onsdage lukket.

Åbningstiderne revurderes igen i slutningen af augustmåneden.

Resultatet af studiebesøget vedrørende uran i Australien

En delegation bestående af Naalakkersuisoq for erhverv og råstoffer Jens-Erik Kirkegaard samt Naalakkersuisoq for miljø og natur Kim Kielsen, medlemmer af Inatsisartut's Råstofudvalg og embedsmænd fra råstof- og miljøforvaltningerne har i den forgangne uge besøgt Australien.

Formålet med turen var at indhente viden om hvordan minedrift omfattende uran reguleres i et af verdens førende minelande. Delegationen har i den forløbne uge holdt møder med:

Føderale Myndigheder: Department of Industry, Uranium, Taxation and Radioactive Wastebranch, Department of Ministry of foreign Affairs, Australian Safeguards and Non Proliferation Office (ASNO), ARPANSA (Australian Radiation Protection and Nuclear Safety Agency), Geoscience Australia, Ministry for the Environment og Australian Nuclear Science and Technology Organisation (ANSTO),

Delstatsmyndigheder: DMITRE (Department of Innovation, Trade, Resources and Energy, Government of South Australia), EPA (Environment Protection Authority),

Interesseorganisationer: Sacome (South Australian Chamber of Mines and Energy), MCA (Minerals Council of Australia), Australian Conservation Foundation, People of the Earth/Miarr

Virksomhedsbesøg: Olympic Dam kobber-uran minen ejet af

BHP Billiton

Det overordnede indtryk fra Australien er, at der er tale om en omfattende og god styring, der udmønter den bedste internationale praksis i lovgivningen på såvel centralt som decentralt niveau. Både de centrale og decentrale myndigheder lægger meget vægt på, at den daglige myndighedsudøvelse og tilsyn med minevirksomhed, transport og eksport varetages betryggende og på højt internationalt niveau. De australske myndigheder har været meget imødekommende og de har alle tilbudt, at Grønland i det videre arbejde kan hente assistance og rådgivning i Australien.

Delegationen besøgte også Australian Geoscience, hvor der blev givet en grundig gennemgang af arbejdet med at kortlægge landets geologiske ressourcer. Kortlægningen omfatter blandt andet udarbejdelse af grunddata til brug for tiltrækning af efterforskningsprojekter indenfor olie- og mineral industrien.

”Vi blev bekræftet i vigtigheden af en national geosurvey med fuld kontrol over landets geologiske data. Derudover vil en sådan forskningsinstitution blive en vigtig samarbejdspartner for de mange internationale forskningsinstitutioner, der har interesse for Grønland” udtaler Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer Jens-Erik Kirkegaard.

Kim Kielsen udtaler: ”Det blev fremhævet både af de centrale myndigheder og delstatsmyndighederne, at miljø- og naturbeskyttelsen bygger på videnskabelig rådgivning og deltagelse i de internationale konventioner. I forbindelse med de enkelte miner foregår der kontinuerligt overvågning af natur- og miljøpåvirkninger, både af selskabet selv og af repræsentanter for myndighederne.”

Naalakkersuisut har som målsætning at færdiggøre regler og regulering på uranområdet i 2016, således at det vil være muligt at tage stilling til egentlige ansøgninger omkring minedrift omfattende uran i forlængelse heraf.

Med venlig hilsen

Jens-Erik Kirkegaard
Kim Kielsen

**Qaqortoq-Entrepreneur
forretning ApS**

Kilaalap Aqq 1296
Postboks 420
DK-3920 Qaqortoq

Udfører alt arbejde inden for:

Jordarbejde

Borearbejde & Sprængningsarbejde

Vandledningsarbejde & Kloakarbejde

Terrænarbejde & Belægningsarbejde

Halvrørsarbejde

Betonarbejde

Postboks 420, 3920 Qaqortoq
Tlf.: 64 20 44 - Fax 64 20 25
Mobil: 49 38 69
E-mail: qef@qef.gl

Læs også Kujataamiu på adr.:

www.kujataamiu.gl

Ilaquttani salliutitsineq / attaveqarfiit

Kalaallit tusagassuioffiinik imminnut taagortut eqqartortuarpaa Nunatsinninni atorfinitsitsinerni ilaquttanik salliutitsineq atorneqaqisoq. Aamma qinikkat periarfissaqariarlutik tamanna qaqqaqqalaarutigissallugu nuannarinnguatsiaqaat.

Kingullermik oqallisigineqaqaaq Jens B. Frederiksenip nutaamik suliffittaarnera, paasisakka malillugit attaveqarfimmigut pissarsiarisimasaa. Ilumoorlunga Jens B. atorfitaa vanik pilluaquara, atorfinitsisuami isumaqarsimammat suliassaminut piukkunnartoq. Tamanna ajoqutissaqanngilaq. Danmarkimimi naatsorsuutigineqarpoq atorfiit 80 %-ii palillugit ilisarimasat/attaveqarfiit aqutigalugit inuttalerneqartartut. Tamanna iluarineqaqaaq.

Kisianni Nunatsinni, immaqalu pingaartumik tusagassioffinni, tamanna allatorluinnaq isigineqarpoq.. maanami taaneqartarpoq ilaquttanik salliutitsinermik – oqariaaseq nuanniitsoq ilaquttamik atorfinitsitsineq, qanorluunniit piginnaanikitsigigaluarpaa.

Nunatsinni inuiaqatigiinni kalaallit 50.000-iunngilagulluunniit. Aamma naapitatsinnik oqaloqateqarluta ilaquttavut eqqartuleraangatsigik paasisaarpaa arlaatigut ilaqutariilluta. Tassami nagguitsigut ilaqutariissuuvugut, Naalakkiutip 1782-imeersup aamma erseqqissagaanik, taamanimi nuna-siaatillip Danmarkip aalajangermagu kalaallit qallunaanut akuliutissanngitsut.

Ilinniagaqartortavut eqqaaginnartigik. Oqaluppugut kalaallit

ilinniagallit sulii ikippallaartut. Taakku ilinniagartik naam-massereerlugu Nunatsinni atorfininniarpata, tamangajattalu-mi immitsinnut arlaatigut ilisarimasagatta, oqartoqassanerpa una iklinniakkani najoqqutaralugu atorfimmuut piukkunnar-toq “kammalaatersornikkut” atorfinitsinneqarsimasoo?

Taamaassappat ima paasisariaqarpoq kalaallit tusagassioffiu-sut, ilaatigullumi aamma politikeriisut, imminnut taagorniar-sarisunit, inunnik allanik ilisarimanninneq attaveqarnerlu ilaquttanik salliutitsinertut kammalaatersornertullu isi-gigppassuk, taava qularnanngilaq kalaallimik ataatsimilluun-niit Kalaallit Nunaanni atorfinitsitsisoqarsinnaassanngitsoo!

Imaassinnaavormi qallunaat tusagassioffiu-sa, politikerialumi ilaasa, Kalaallit Nunaanniittut tamanna kisaatigigaat. Taava erseqqissumik nalunaarlik, taama isumallit taakkorpiat isummerniassagatsigik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Stephen Heilmann

Eqqaamajuk

Kujataamiu Nutaaq aamma uani
atuarneqarsinnaavoq

www.kujataamiu.gl

Sammissaq: Pinerluttunik isumaginnittoqarfik nuulerpoq

Qaortumi Pinerluttunik isumaginnittoqarfik (Kriminalforsorgen) ullumikkut Sanatorievej B 1362-mi allaffeqarfeqartoq ulloq 1. marts 2014 aallarnerfigalugu nuussaaq. Allaffiligassarput tassaavoq **J. H. Lytzensvej B 1003, 1. sal**, (Pinerluuteqarsimasimasunik inissiisarfiup qulaani). Ilanngullugu ilisimatitsissutigissavarput oqarasuaat 64 55 20 ulloq 24. februar 2014 nuunneqassammat, taamalu ulluni taakkunani oqarasuaatikkut attaveqarniarneq ajornassagaluarpat oqarasuaatit angallattakkat ukua saaffigineqarsinnaapput; 49 42 23 imaluunniit 53 49 38.

Nuunitsinnut atatillugu arlaatigut saaffiginninniartunut akornusersuissappat ajuusaarutigaaarpaa.

Vedr.: Kriminalforsorgen flytter

Kriminalforsorgen i Qaortoq der i dag har til huse på Sanatorievej B 1362 flytter pr. 1. marts 2014. Vores kommende kontor bliver: **J. H. Lytzensvej B 1003, 1. sal** (ovenover antalten). I samme anledning skal der gøres opmærksom på, at telefon; 64 55 20 bliver flyttet den 24. februar 2014, og såfremt telefonisk kontakt ikke lykkedes kan der rettes henvendelse på mobilene; 49 42 23 og 53 49 38.

Vi beklager evt. gener i forbindelse med flytningen.

Med venlig hilsen

Vilhelm Lynge Hard
regionsleder

Finn Karlsen om mål i landbruget i Grønland

Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Finn Karlsen

Den nye Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Finn Karlsens mål for landbruget i Grønland handler om bedre forhold og udviklingsmuligheder for fåreholdere

Den nye Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Finn Karlsens mål for landbruget i Grønland handler om bedre forhold og udviklingsmuligheder for fåreholderne, men også for dem der vil udvikle landbruget med dyrkning af grøntsager og andet dyreavl for at opnå en bedre selvforsyning til resten af landet.

- Landbrugskommissionen er i gang med at færdiggøre sin rapport med tilhørende anbefalinger. Rapporten er faktisk færdig og er i gang med at blive oversat. Og selvom formålet og resultatet med kommissionens arbejde endnu ikke er offentliggjort så kender jeg selv landbrugets behov for forbedringer, og selvom jeg ikke kan komme ind på direkte tal, så ved jeg at behovet handler om mange penge.

Fåreholderernes Sammenslutning holder årlige generalforsamlinger, som jeg er glad for at deltage til, og til sommer fylder erhvervet og fåreholderstedet Qassiarsuk 90 år, som jeg for i øvrigt er født i. Jubilæet markeres netop i Qassiarsuk, hvor fåreholdererhvervet dengang blev etableret af daværende fåreholder Ottooraq Frederiksen. Jeg glæder mig til at deltage til denne generalforsamling og markeringen af dagen.

Du siger at behovet for forbedringer i fåreholdererhvervet er stort, hvilke behov er der tale om?

- Det kan være at landbrugskommissionens anbefalinger og erfaringer ser anderledes ud end det jeg selv ved, men ikke desto mindre så ved jeg at fåreholderne har et stort behov for renovering og fornyelse af deres fårestalde, da mange af staldene er gamle og ikke er længere tidsvarende.

Det er vigtigt at få skiftet dem ud med mere tidsvarende bygninger. Nye tilkomne fåreholdere har også problemer med at anskaffe fornødne redskaber og værktøjer til dyrkning af jorden.

Derudover så har mange fåreholdere ellers mulighed for at få etableret små vandkraftværker til eget energiforbrug, men det er næsten umuligt at samle penge nok til det, da de i forvejen bruger mange penge til det meget dyre fossile brændstof, dyre udskiftninger af generatorer, der bruges til elforsyning.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Fax 64 26 72

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 16.00
Lørdag	09.00 - 13.00
Søndag	LUKKET

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

Autoriseret Yamahaforhandler

ning, renovering og vedligehold af maskiner. I min forrige periode som Naalakkersuisoq for landbrug gjorde vi det ellers muligt for fåreholdere at etablere vandkraft, men allerede dengang var det økonomisk svært til at få det til at slå til.

Det er vigtigt at for etableret et bæredygtigt og miljøvenligt erhverv, og hvis vi kan være med til at opnå det, vil det styrke målet om et mere selvforsynende samfund.

Hvis vi kan få etableret støtte til de fåreholdere der har mulighed for vandkraft, så etablerer vi noget der kan holde i mange år og giver et godt skub til en mere rentabel produktion og et mere bæredygtigt selvforsyning.

Enkelte fåreholdere i gået i gang med at holde køer ved siden af fåreholderiet, og køer skal håndteres anderledes.

- De fåreholdere, der holder køer i dag begyndte helt fra bunden. Avl af køer har helt andre betingelser end fåreavl. Vi importerer masser af kalvekød fra udlandet hvert år. Derfor er det vigtigt at udvikle og støtte avl af køer her i landet for at blive mere selvforsynende.

Da vi var børn var der enkelte som havde køer for at være selvforsynende med komælk, derfor bør vi undersøge mulighederne for mælkeproduktion og måske endda svineproduktion i fremtiden.

Også der er dyrkning af grøntsager, der også er i udvikling?

- Ja, nogle som har mulighed for det er begyndt at dyrke og producere især kartofler, og det er faktisk en helt ny erhvervsmulighed, der sagtens kan drives alene, uden at skulle drive avl af dyr sammen med det. Men markerne i syd Grønland, der bruges til dyrkning af græs er allerede så begrænsede og områderne udenfor gårdene er også fyldt med får.

Jeg har derfor selv undersøgt og gået meget rundt i

Godthåbsfjorden, som er fyldt med marker der er virkelig egnede til dyrkning af grøntsager. Jeg har fortalt Inatsisartut mange gange om netop denne mulighed, men det er som om at de ikke rigtig forstår eller tror på, hvad det er jeg snakker om.

Men jeg vil ikke stoppe her, Godthåbsfjorden har Grønlands bedste marker, hvor der kan dyrkes grøntsager. Jeg har aldrig i mit liv set så store landområder, der nærmest står klar til at blive formet til landbrugsmarker, og hvor klimaet om sommeren er fantastisk til dyrkning. Hvis ikke man beslutter at bruge landet derinde til dyre-

avl, så kan man sagtens bruge det til dyrkning, slutter Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Finn Karlsen.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer
Industri-installationer
Service
Skibs-installationer
Data-installationer
Kommunikation
Antenneanlæg
Elevatore
Belysningsteknik

Sikringsanlæg
Patient- og nødkald
Brandalarm anlæg
Maskinelektro
Termografering
Hvidevarer
Storkøkkener
Døgnvagt
El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqarluartoq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S

Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
Fax: 642033
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.com

Qaqortoq afd

Søren tlf. 494525

Nanortalik afd.

Mobiltlf. 490230

OBS

**Permien & Permien
er kommet i nye lokaler
på adressen.:
Storesøvej B-782.**

Mobil.: 49 45 85
Fax.: 64 31 04
Mail.:
daniel@permien.dk
Web.:
permienogpermien.dk

Kom ind og få en uforpligtende snak om:
Udskriftsopgaver i storformat,
kontorartikler, forbrugsstoffer,
kalendere, printere, papirvarer
Apple produkter, mobil reparation
og mange andre varer.

Permien & Permien

Angalaqatigiit tassaasut Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Jens-Erik Kirkegaard kiisalu Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoq Kim Kielsen, Inatsisartut Aatsitassanut Ataatsimiititaliaanni ilaasortat aammalu aatsitassanut avatangiisinullu ingerlatsivinnit atorfilittat sapaatip akunnerani qaangiuttumi Australiamut tikeraarput.

Angalanermut siunertaavoq uranimik ilaatitsiviusumik aatsi-
tassarsiorfimmik ingerlatsinermi nunarsuarmi nunani aatsi-
tassarsiorfiusuni siuttuusut ilaanni qanoq maleruagassiisoq-
arsimanersoq paasisassarsiornissaq. Angalaqatigiittut sapaa-
tip akunnerani qaangiuttumi makkuninnga ataatsimeeqateq-
arput:

Naalagaaffeqatigiinnerup iluani oqartussaasut: Department of Industry, Uranium, Taxation and Radioactive Wastebranch, Department of Ministry of foreign Affairs, Australian Safeguards and Non Proliferation Office (ASNO), ARPANSA (Australian Radiation Protection and Nuclear Safety Agency), Geoscience Australia, Ministry for the Environment og Australian Nuclear Science and Technology Organisation (ANSTO),

Naalagaaffiup ilaani oqartussaasut: DMITRE (Department of Innovation, Trade, Resources and Energy, Government of South Australia), EPA (Environment Protection Authority), Soqutigisaqagatigiiffiit: Sacome (South Australian Chamber

of Mines and Energy), MCA (Minerals Council of Australia), Australian Conservation Foundation, People of the Earth/Miarr
Suliffeqarfinnut pulaarnerit: Olympic Dam kanngussammut-
uranimut aatsitassarsiorfik BHP Billiton-imit pigineqartoq.

Australiamit pingaarnertigut maluginiarneqartoq tassaavoq annertuumik pitsaasumillu aqutsisoqarnera, qitiusunut taamatullu avataaniittunut tunngatillugu inatsisini nunani tamalaani suleriaaseq pitsaanerpaaq atuutsinneqarluni. Qitiusumik taamatullu avataani oqartussaasut pingaartittorujussuuaat aatsitassarsiorfimmi suliaqarnermut, assartuussinnermut avammullu annissuinnermut tunngatillugu ulluinnarni oqartussaasutut suliaqarneq nakkutilliinerlu toqqissisimanartumik aammalu nunani tamalaani pitsaassusissat qaffasissut tunngavigalugit isumagineqassasut. Australiami oqartussasut inussiarnisaartorujussuupput aammalu neqerooruteqarput Kalaallit Nunaat suliainik ingerlatitseqqinnermini Australiami ikiortissarsiorsinnaasoq siunnersortissarsiorsinnaasorlu.

Angalaqatigiit aamma Australian Geoscience pulaarpaat, tassani nunami ujarassiornikkut pisuussutit nunap assiliorlugit suliaqartarneq pillugu sukumiisumik saqqummiisoqarluni. Nunap assiliornermi ilaatigut ilaasarput tunngaviusumik paasisutissat nalunaarsukkat, uuliasiornerup aatsitassarsiornerullu iluanni misissuineramik suliaqarnissamik pilerilersit-siniarnermut atorpeqartussat.

”Nunami namminermi geosurvey tamakkiisumik nunami namminermi ujarassiornikkut paasisutissanik nalunaarsukkanik nakkutiginnittup pigineqarnissaa pingaaruteqartoq uppersarsivarput. Tamatuma saniatigut ilisimatusarfik taamaattoq nunani tamalaani ilisimatusarfippassuarnut Kalaallit Nunaannut soqutiginnittunut suleqataasartussatut pingaaruteqartussaavoq” oqarpoq Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Jens-Erik Kirkegaard.

Kim Kielsen oqarpoq: ”Qitiusumi oqartussaasunit aammalu naalagaaffiup ilaani oqartussaasunit erseqqissarneqarpoq, avatangiisinik pinngortitamillu allanngutsaaliuinerminunani tamalaani isumaqatigiissutini ilisimatusarnikkut siunnersuisarnissaq peqataanissarlu aallaavigineqartut. Aatsitassarsiorfinnut ataasiakkaanut atatillugu ataavartumik pinngortitamut avatangiisinullu sunniutaasussat alapernaarsorneqarput, ingerlatseqatigiiffimmit namminermit aammalu oqartussaasunit aallartitanit.”

Uranimut suliassaqarfimmi maleruagassat inatsisitigullu maleruagassiinerit 2016-imi naammassineqarnissaat Naalakkersuisut siunertaraat, taamaallluni tassunga nangisutigalugu uranimik ilaqartumik aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinissamut tunngatillugu qinnuteqaatit isummerfigineqarsinnaalissallutik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Jens-Erik Kirkegaard, Kim Kielsen

Boks 59 • 3920 Qaqortoq

Fali..... 49 41 11

Telefon. . 64 20 77

Fax..... 64 26 77

Værksted: Masarsuk B-762

Nepotisme/netværk

Der er i den såkaldte grønlandske presse megen tale om nepotisme i Grønland. Noget som folkevalgte også benytter meget, når de kan komme til det.

Senest har vi hørt meget om Jens B. Frederiksens nye job, som han tilsyneladende har fået gennem sit netværk. Jeg ønsker Jens B. oprigtigt tillykke med hans nye job, når han af sin nye arbejdsgiver anses som kvalificeret til jobbet. Der er intet galt i det.

I Danmark regner man jo med at op imod 80% af stillingerne bliver besat gennem ansøgerens netværk. Det er man godt tilfreds med.

Men her i Grønland ser vi anderledes på det, i hvert fald i pressen. Her kaldes det nepotisme eller kammerateri – noget negativt hvor man foretrækker et familiemedlem eller en bekendt frem for en anden, underforstået uanset kvalifikationer.

Vi er knap 50.000 grønlandere her i samfundet, og næsten hver dag finder vi en grandkusine eller grandfætter, når vi under samtaler begynder at tale om vores familie.

Vi er jo stammemæssigt en rigtig stor familie, som også blev cementeret gennem Instruksen fra 1782, som bestemte at vi ikke måtte blande os med danskere.

Tænk også lige på vore uddannelsessøgende. Vi siger at vi har for få uddannede. Når disse bliver færdige med deres uddannelse og ønsker at besætte en stilling i Grønland, og hvis arbejdsgiveren kender vedkommende eller hans familie,

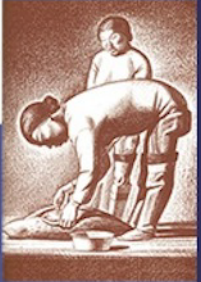
er det så kammerateri?

Hvis det er, så kan vi konkludere, hvis den såkaldte grønlandske presses og nogle politikeres forståelse er gældende, så vil der stort set aldrig blive ansat en eneste grønlander i Grønland!

Det er måske også det den danske presse og nogle politikere i Grønland ønsker. Så må de melde sig klart, så vi andre kan forholde os til det.

Med venlig hilsen

Stephen Heilmann

monika brune
postboks 3, 3921 narsaq
mobile: 25 24 26
info@allu.gl

Har du brug for en hjemmeside, en brochure
en plakat eller en anden form af reklame
for din forretning - så kan jeg hjælpe dig!

Kontakt mig på info@allu.gl eller besøg min
hjemmeside **www.allu.gl!**

Ilasseqatigiineq

Utoqqaat illuanni ningiuusoq Tove Blidorf peqqinnissaqarfimmi kommunimilu ukiorpassuarni sulereerluni soraarninngornissaa pillugu Ajarsivasimmi ilasseqatigiittoqassaaq suleqatigisartakkanut, suleqatinut ikinngutaasunullu:

Tallimanngorneq 14. februar 2014 nal. 14.00 – 17.00

Afskedsreception

Forstander Tove Blidorf går på pension efter mange års tjeneste i sundhedsvæsenet og i kommunen.

Fredag d. 14. februar 2014 kl. 14.00 - 17.00

afholdes afskedsreception på alderdomshjemmet Ajarsivasik

for samarbejdspartnere, kollegaer og venner.

Utoqqaat Illuat Ajarsivasik

Fejldiagnoseret

(IB) ”Sent om eftermiddagen Lille juleaftensdag, da smerterne aftog, sagde jeg til min kone at jeg vil gå i gang med at lave mad. På vej ud i køkkenet følte jeg mig pludseligt meget svimmel, og jeg gik tilbage og satte mig ned igen. Derefter blev alt mørkt omkring mig, og jeg besvimele. Da jeg kom til mig selv, var der blod overalt.”

Sådan fortæller Aqqalunnguaq Petersen blandt andet til Kujataamiu Nutaq om følgerne ved, at han blev fejldiagnoseret af lægerne på sygehuset i Qaqortoq.

I midten af oktober fik Aqqalunnguaq Petersen ondt i maven. I første omgang troede han, at det skyldes ganske en almindelig maveinfektion. Men da smerterne ikke efter nogen stykke tid aftog, og smerterne ikke rigtigt mindede om ”ondt i maven”, men snarere om en sviende smerte i maveregionen, fik han mistanke om, at det kunne være af mere alvorlig karakter.

- Jeg havde konstante og i perioder meget voldsomme sviende smerter i maven. Når smerterne var allerværst, tog jeg smertestillende piller. På det tidspunkt arbejdede jeg som portør, og i fritiden kørte jeg taxi. Jeg døjede med smerterne i ca. 3 uger. Jeg ringede flere gange til sygehuset for at bestille tid. Men hver gang var svaret: ”Der er ikke plads før end i december”.

Almindelig maveinfektion

Da smerterne til sidst var uudholdelige, besluttede Aqqalunnguaq Petersen selv at opsøge sygehuset en søndag i november. Her blev han efter en kort undersøgelse, sendt hjem med smertestillende og beroligende piller. Diagnosen var almindelig maveinfektion.

Aqqalunnguaq Petersen

- Da der ca. 1 måned efter mit første besøg på sygehuset, ikke var det mindste tegn på forbedring – snarere tværtimod, troppede jeg igen op på sygehuset i december. Jeg havde fået det dårligere og dårligere. Problemet havde nu stået på i omkring 2 måneder. Jeg fortalte lægen om forløbet og sagde, at jeg ville undersøges for andet end en maveinfektion, eventuelt for mavesår.

- Til min store overraskelse begyndte han at undersøge mit hjerte og gav mig en indsprøjtning for at lokalbedøve området omkring hjertet. På min forespørgsel om hvorfor, svarede lægen: ”Du har dårlig hjerte, og du skal bare holde dig i ro, når du kommer hjem.”

- På vejen hjem fik jeg det virkelig dårligt. Det var, som om hele min brystregion blev strakt ud som en elastik. Hjemme måtte jeg tage smertestillende for at dulme smerterne, men pillerne havde den modsatte virkning. Smerterne tog til, og ubehaget, der hvor han stak mig, tog også til. Det varede et par dage, inden det aftog.

Smerterne tog til

Lige før jul ringede Aqqalunnguaq til sygehuset for igen at få en tid til konsultation på sygehuset. Men igen var svaret lige så nedslående som tidligere: ”Alt optaget, der er først plads til dig i begyndelsen af januar”.

- Smerterne var nu så stærke at tårerne trillede ned af ansigtet på mig, når smerterne var værst. Jeg kastede op lige efter, at jeg havde

- ♦ **GAVEARTIKLER m.m.**
- ♦ **Salg af VVS ARTIKLER**

Ammasarfik/Åbningstider (vejl.):

Ataas./Man. - Tall./Fre.: *)10.30 - 16.30
Arfininngorneq/Lørdag: *)11.00 - 14.00
*)matuqqasarfik/lukket:
12.00 - 13.00 aamma/samt 15.00 - 15.45
Matu pamaarsimassava/Ved låst dør:
Saaff./Henv. Mobil: **49 37 82**

- ♦ **”Rose” lysestage**
m/ 1, 2 eller 3 roser
- Priser fra Kr. 79,50**

Forbehold for udsolgte varer
Nioqqutissat nungussimasinnaapput

**JAARAATOOQ
SHOP**
QAAQORTOQ

spist. Til sidst begyndte jeg også at kaste blod op.

- Det hele kulminerede lige op til jul. Lørdag den 21. december måtte jeg stoppe med at køre taxi på grund af smerterne. De næste par dage havde jeg det virkelig dårligt. Jeg klarede mig igennem med smertestillende piller.

- Lille juleaftensdag, da jeg havde det nogenlunde, sagde jeg til min kone, at jeg vil tilberede maden og rejste mig op. På vej ud i køkkenet følte jeg mig pludseligt meget svimmel, og jeg gik tilbage og satte mig ned igen. Derefter blev alt mørkt, og jeg besvimelede.

- Min kone fortalte mig senere, at mens det stod på, kom der blod ud af munden og næse. Samtidig sad jeg stiv på sofaen. Hvis jeg havde været alene, var det nok gået gruelig galt. Jeg ville have druknet i mit eget blod. Jeg er glad for, at vores søn ikke var hjemme på det tidspunkt.

Blod overalt

Mens dette stod på ringede hans kone efter ambulancen, som kom kort tid efter. Et nyt problem var nu, at portøren var alene og derfor måtte køre igen for at hente en kollega til at hjælpe. Mens de ventede på portørerne, slog hans kone på Aqqalunnguaq og råbte til ham for at holde ham vågen. Portørerne har efterfølgende fortalt Aqqalunnguaq, at der var blod overalt, og han måtte have mistet meget blod.

- På sygehuset havde lægerne meget travlt, eftersom der var så meget blod på mig. Jeg blev nogenlunde klar på sygehuset, og lægerne spurgte mig om, hvad jeg fejlede. Jeg fortalte dem, at jeg havde meget stærke og sviende smerter i maveregionen. Det virkede som om, lægerne og sygeplejerske var meget forvirrede. De klippede mit tøj i stykker og undersøgte mig. Jeg blev efterfølgende indlagt til observation for mavesår.

- Den 27. december blev jeg evakueret til Nuuk. Inden da

turde jeg ikke falde i søvn, da jeg var bange for ikke at vågne op igen. I Nuuk konstateres det, at jeg havde mavesår og i tilgift dertil en bakterieinfektion.

- Jeg forstår simpelthen ikke, at det skal gå så gruelig galt, inden jeg overhovedet kom i behandling, og at lægerne ikke på et meget tidligere tidspunkt vurderede, at det ikke var en simpel maveinfektion. Der skulle gå 3 måneder og en akut indlæggelse til, før lægerne oppele sig, slutter Aqqalunnguaq Petersen.

Aqqalunnguaq Petersen er fortsat sygemeldt og er stadig ikke helt rask. Han skal desuden senere på måneden til Nuuk for kontrol.

Svar fra Sygehuset

Jeg skal beklage, at du mener, at være fejlbehandlet.

Mener man, at man er blevet fejlbehandlet er det Landslægeembedet i Grønland, som tager sig af sådanne sager.

**Landslægeembedet i Grønland, Postboks 120, 3900 Nuuk
Telefon 34 51 92 mail: nun@nanoq.gl**

Klageskema kan hentes på www.naalakkersuisut.gl

Klagevejledninger i forbindelse med serviceniveau kan ses på www.peqqik.gl – mailadresse: sundhedsledelsen@peqqik.gl

Jeg vil benytte anledningen til at minde om, at det er muligt at få udleveret klagevejledninger på sygehuset og har man brug for at tale med en i ledelsen, er man velkommen til at henvende sig der også.

Med venlig hilsen

Inge Kolby Pedersen, Ledende regionssygeplejerske.

Qaqortup Timersortarfia

Qaqortup Timersortarfiani nukkassartarfiit ammasarfii nutaat

Marlungorneq aamma tallimangorneq nal. 06.00 Timersortafik matunissaata tungaanut.

Ataas, pingas aamma sisam, weekendtinilu nal. 08.00 Timersortafik ammartarpoq, matunissaanullu ammallutik.

Tallimangornermi crossfit ullaakkut nal: 06.15-07.15 inersuarmi kikkunnnulluunniit træneratoqatalerpoq.

Helse-kabine Sauna-milu akit

60,- immaqaluuniit 1 turs kort +10,-

1 tiiminut. Inniminniigt 1 time sioqqullugu, imaluunniit paasiniaagit kissareernersut.

Nye åbningstider i hallens motionsrum.

Tirsdag - Fredag kl. 06.00 indtil Hallen lukker.

Mandag - Onsdag - torsdag og i weekenderne fra kl. 08.00 til hallen lukker.

Der er startet crossfit om fredagen fra kl: 06.15-07.15. Indendørs morgentræning for alle interesserede.

Helse-kabine og Sauna priser:

60,- eller 1 turs kort +10,-

Gælder for en time. Bestil en time før eller hør nærmere om de er opvarmet og er klar til brug.

Qaqortup Timersortarfia Tlf: 642343

Kukkusumik katsorsartinneq

(IB) “Juulliarag aqaguttoq ualilluaraa anniarunnaa-meriama nuliara oqarfigaara iggasersarniarlunga. Igaffiup tungaanut ingerlatillunga uissannguumme-rujussuarpunga, uteriarlungalu ingeqqippunga. Taava suna tamarmi taarsivoq ilisimajunnaarlunga-lu. Ilitsoreqqikkama suna tamarmi aaginnaasog takuara.” Taamatut Aqqalunnguup Petersenip Qaqortup napparsimmaviani kukkusumik katsorsarneqarsimanini Kujataamiu nutaamut unikkaarivaa. Oktobari qiteqqukkaa Aqqalunnguaq Petersen naaminik anniartalerpoq. Peqqaataani isumaqartarsimagaluarpoq naarlulluni. Piffissalli ingerlanerani anniartarnera taamaaginnarmat, anniarneralu naarlunnertut misinnarnani, naap iluani qasillertutut misigisaqartarami, pasitsalerpoq ajortoqartoq.

“Anniarnera taamaaginnarpoq ilaannilu naannik annia-rujussuuartarpunga. Anniarpallaaleraangama nipaallisaatinik iisartagartortarpunga. Taamanikkut portøritut sulivunga, sunngiffinnilu taxartarlunga. Sapaatit-akunneri pingasut anniarpunga. Napparsimmavimmut arlaleriarlunga piffis-samik inniminniiniarlunga sianertaraluarpunga, pinerilli tamaasa akineqartarpunga: ”Aatsaat decembarimi inissaqar-poq.”

Naarlunneq

Anniarpallaaleqigami novembarimi sapaataagaa Aqqalun-guaq Petersen nakorsiarpoq. Misissorneqatsiareerluni angerlaquinnarneqarpoq nipaallisaatinik eqqissisaatinillu iisartagassinneqarluni. Oqarfigineqarpoq naarlunnaartoq.

- Napparsimavimmiinernit qaammatip missaa qaangiuttoq pitsanngoriartunnginnama – ilami sulii ajornerulerama, decembarimi napparsimmaviliaqqippunga. Ajorsigaluttuinnarpungami. Peqqiilliornera qaammatit mar-luk atoreersimavara. Nakorsaq nappaatip aallaqqaataaniit susoqarneranik unikkaaruppara oqarfigalugulu naarlunnerin-

Aqqalunnguaq Petersen

naanngitsoq aamma aqajarora putoqarnersoq misissussagaa. - Tupaallaatigeqisannik uummatiga misissorlugu aallartip-poq, tamaannalu qerititsissummik kapillunga. Sooq taamaa-liornersoq aperiganni akivaanga: “ Uummallupputit, anger-laruit eqqissisimaasaatit”.

- “Angerlamut aqquataani ajortivippunga. Allaanngilaq sakis-sakka siaarneqagattaartut. Iserama nipaallisaatitortariaqar-punga, iisartakkalli ajornerulersitsiinnartutut misiginarput. Anniartorujussuannorpunga kapitiffigalugu ippinnarsiga-luttuinnarluni. Ullut marlussuit qaangiummata aatsaat noqq-illaamivunga.

Sulii anniarnernerulerpoq

- Juullilivissoq Aqqalunnguaq napparsimavimmut sianeqqip-poq piffissamik piniarluni. Pisarnertulli akineqarpoq: “Ulikkaarpugut, aatsaat januaarimi inissaqassuutit.” Ima anniartigilersimavunga, allaat qullisariaqartarlunga anniarpallaaleraangama. Nerereerlungalu nerisakka meria-arisalerpakka. Naggataatigut aammik meriartalerpunga.

- Juullilivissoq ajornerpaaffi-ni tikippaa. Arfininngorneq 21.decembari anniarpallaale-qigama taxarunnaaginnarpun-ga. Ullut tullit ila ajoqaanga, nipaallisaatit natatippaannga. Juulliaqqap aqaguani pit-sannguumeriarama, nuliara oqarfigaara igaasat piareer-sassallugit. Igaffiup tungaa-nut ingerlatillunga uissanngu-sorujussuannorpunga, issia-vinnut uterpunga ingillunga-lu. Taava suut tamarmik taar-tuinnannorpuput, iluaallerpun-galu.

-Kingorna nuliama oqalut-tuuppaanga, qaninnit qingan-nillu aak aniasimasog, sofami qerattaannarlunga issiasunga. Kisimiisimagaluarumaaju-

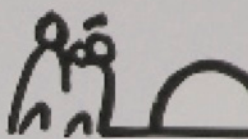
Sydgrønlands El ApS V/ Per Holm Alt I El udføres

Per Holm	49 45 19
Knud Hansen	49 26 19
Hans Mikaelson	49 46 50
Jørgen Andreassen	49 46 58
Værksted	64 34 81
Fax:	64 19 41

E-mail: sydel@greenet.gl

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Napparsimavik Qaqortoq Sygehus

ingerlareersut innartitaareerlungalu aatsaat nakorsat paasivaat ajoqutigaa, Aqqalunnguaq Petersen nagga-siivoq.

Aqqalunnguaq Petersen sulii napparsimasutut allagartaqarpoq sulilu peqqissivigani. Qaammatip naajartornerani Nuummut misissortikki-artussaaq.

tuuvissimassagaluarpunga. Aaninnit ipisimassagaluarpunga. Qujanaqaaq emerput taamaalinerani angerlarsimannngimmat.

Suna tamarmi aaginnaavoq

Taamaalimmat nulia ambulancinut sianerpoq, taakkulu ern-giinaarlutik takkupput. Ajornartorsiutaavorli ingerlatitsisoq kisimiilluni takkummat, aappassaminillu aalleqqaartariaqar-mat. Portørit utaqqineranni Aqqalunnguup nuliata uini patit-tarlugulu oqaluffigalugulu sinilertinnaveersaarpaa. Kingorna portørit Aqqalunnguaq unikkaarfigisimavaat suna tamarmi aaginnaasoq assullu aaversimassasoq.

-Napparsimmavimmi nakorsat ulapputeqaat aattaqaqigama-mi. Ilisimmakannerama nakorsat aperivaannga suna ajoquti-gineriga. Oqarfigaakka naannik assorujussuaq anniarlunga. Nakorsat naapparsimasunillu paarsisut assut paatsuungarpa-sippit. Atisakka qiortarlugit piiariarlugit misissorpaannga. Innartitaavunga aqajarora putusimanersoq misissorneqarni-assammat.

-Decembarip 27-anni Nuuliaanneqarpunga. Tungaanut sinin-naveersaarpunga, sinileraluaruma itinngitsoornissara qunu-gigakku. Nuummi paasineqarpoq aqajarora kilerneqartoq bakterissanillu aseruutoortunga.

-Paasisinnaanngilara sooq aatsaat taama ajortigilerama ikior-neqarnersunga, nakorsallu siusinnerujussuakut paa-sinngimmassuk naarluinnanngitsunga. Qaammatit pingasut

Napparsimaveqarfimmit akissut

Ajuusaarpunga, misigisimagavit kukkusumik suliarineqarsi-mallutit.

Isumaqaraanni kukkusumik suliarineqarsimalluni taava Nunatsinni nakorsaaneqarfimmit suliaq isumagineqassaaq.

Nunatsinni nakorsaaneqarfik, Postboks 120,3900 Nuuk
Oqarasuaat 34 51 92 mail: nun@nanoq.gl

Maalaaruteqarnissamut immersugassaq uunga aaneqar-sinnaavoq: www.naalakkersuisut.gl

Maalaaruteqarniarnermi ilitersuut kiffartuussinerup pitsaassusaa naleqquttoq uani takuneqarsinnaavoq
www.peqqik.gl – mailadressia: sundhedsledelsen@peqqik.gl

Iluatsillugu nalunaarutiginiarpara maalaaruteqarniarnermut ilitersuut napparsimavimmut aaneqarsinnaammat, kiisalu pisariaqartinneqarpat aqutsisut oqaloqatigissallugit tikilluaq-qusaapput saaffiginninnissamut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Inge Kolby Pedersen

Peqqinnissaqarfiup immikkoortuani peqqissaasut pisortaat

**Isikkorikkusukkuut taava ikiorsinnaavatsigit.
Isarussat, kontaktlinset, seqinersiutit pinneraatillu**

**Vil du se godt ud, så kan vi hjælpe dig.
Briller, kontaktlinser, solbriller og smykker.**

Ammarsarfiit.
Ataas. - tall.
Mandag - fredag

Åbningstider
10.00 - 17.00

Arfininngorneq
Lørdag

10.00 - 13.00

KUJATAANI
ISARUSSAT

BRILLER & KONTAKTLINER
GULD & SØLV - URE
tlf.: 64 15 12 - fax 64 15 39

Sap. ak. 18-imut aningaasaliissutitik qinnuteqarit

Sap. ak. 18-imut aningaasaliissutitik qinnuteqarsinnaanngorputit, oqariartuutillu arnat sap. ak. imertarfiit arfineq marluk sinnernagit-, angutit sap. ak. imertarfiit 14-it sinner-nagit imigassartorsinnaanerit- nalliuttorsionermullu atatil-lugu imigassartornermi imertarfiit sisamat sinnernagit imi-gassartorsinnaanermik siammartereqataasinnaasaatit.

Sap. ak. 18 tassaavoq, nuna tamakkerlugu imigassap, imi-gassamik atuertiaatsip imigassartoriaatsillu sammineqartar-fia. Sap. ak. 18-imi aaqqissuussinermut atugassanik Peqqissutsimut Naalakkersuioqarfiimmut februaarip 28- at nallertinnagu qinnuteqarsinnaavutit.

Sap. ak. 18-mi innuttaasut, atuarmi, peqatigiiffiit, pinaveer-saartitsinermi ataatsimiititaliat kommunillu, imigassartugas-sanut killiliussat-, imigassartornermut atatilugu ileqqut imi-gassartoriaaserlu qitiutillugit oqallinnissamut aaqqissuussi-nernik pilersaarusiortullu ingerlatseqqullugit kajumissaar-neqartarput.

”Imigassamik aqunneqarnak- imigassaq illit aquguk” qulequtsiullugu sap. ak. 18-imi aaqqissuussinermi ataatsi-mooqatigiittarneq aallavagineqarpoq, tamannalu aqqutigalu-gu imigassamik atuneq pillugu oqaloqatigiilluarsinnaaner-mut toqqammavissiiniartoqarluni.

Nunatsinni pingaartumik aalakoorniutigalugu imigassarto-riaaserput ajornartorsiutaavoq. Aalakoorniutigalugu imigas-sartorneq tassaavoq ataatsimoornermi imertarfiit sisamat sin-nerlugit imerneq. Aalakoorniutigalugu imigassartorneq aju-naarnernut, nakuusernertut peqqisutsikkullu ajornartorsiute-qalernermut toqqaannartumik patsisaagajuttuavoq.

Imigassaq pillugu oqallinneq pingaaruteqaqaaq, inuit ilagi-sartakkat akornanni imal. ass. suliffimmi imigassartorpalla-arnerup kingunerisaasa oqaloqatigiissutiginnissat pitsaasu-voq.

Sap. ak. 18 –imik qulequtserlugu imigassamik atorner-luinnermut tunngatillugu iliuuseqarneq, Imigassaq Ikiaroornartorlu pillugit Siunnersuisoqatigiit siunner-suutaannik pingasunik tunngaveqarpoq:

- Meeqqat inuusutullu 18-it inorlugit ukiullit imigassartunngilluinnartariaqarput.
- Naartuguit - naartulernissalluunniit pilersaarutigigukku imigassartoqinak.
- Imigassartornermi imertarfiit tallimat sinninngisaannakkit.

Sap. ak. 18 pillugu paasisutissat sukumiinerusut qinnuteqa-allu immersugassaq nittartakkami:
www.peqqik.gl -imi pissarsiassaapput.

Søg midler fra Uge 18 Puljen

Nu kan du søge midler fra Uge 18 Puljen og være med til at sprede budskabet om, at kvinder højst bør drikke 7 genstan-de om ugen, mænd 14, og at man max bør drikke 4 genstan-de ved samme lejlighed.

Uge 18 er ugen, hvor der bliver sat fokus på genstandsgræn-ser, alkoholkultur og drikkemønstre i hele landet. Du har mulighed for at ansøge Departementet for Sundhed og Infrastruktur om midler til afholdelsen af dit Uge 18 arrange-ment frem til d. 28. februar.

I uge 18 opfordres borgere, skoler, foreninger, forebyggel-sesudvalg og kommuner til at planlægge og gennemføre arrangementer, hvor der sættes fokus på og skabes debat om genstandsgrænser, alkoholvaner og drikkemønstre.

Under overskriften ”Styr det – lad det ikke styre dig” tager Uge 18 udgangspunkt i de fællesskaber vi er i, og forsøger herigennem at skabe rammerne for en god dialog omkring brugen af alkohol.

Her i landet er det især vores drikkemønster i form af rus-drikkeri, der skaber problemer. Rusdrikkeri er, når man dri-kker mere end fire genstande ved samme lejlighed. Rusdrikkeri er ofte den direkte årsag til ulykker, vold og hel-bredsmæssige problemer.

Samtalen om alkohol er rigtig vigtig, og det er godt at få talt om, hvilke konsekvenser det har når mennesker i ens omgangskreds eller for eksempel på ens arbejdsplads drikker for meget.

Uge 18 tager afsæt i de tre råd fra Alkohol- og Narkotikarådet om alkohol:

- Børn og unge under 18 bør helt undgå at drikke alkohol.
- Er du gravid – undgå alkohol. Prøver du at blive gravid – undgå alkohol.
- Stop før 5 genstande ved samme lejlighed.

Yderligere oplysninger om Uge 18 og ansøgningsskema fin-des på: www.peqqik.gl

